

el que en realitat hi va haver és un augment de la presència reial, a Catalunya i el País Valencià afavorida per una noblesa massa débil per mantenir per si sola la seva preeminència social.

És, en definitiva, un llibre que, més enllà d'allò que anuncia, dóna peu a lectures en el camp polític i social en els anys anteriors a la Guerra de Successió, especialment valuoses per la manca d'un estudi global del canvi de segle, que molt bé podria fer el mateix Dantí.

Àngel Casals
Historiador

ÀREA DE GEOGRAFIA DEL MUSEU DE GRANOLLERS

La població i el poblament al Vallès Oriental, La Garriga, Ed. Rourich-Contrapunt (1990), Centre d'Estudis i debats. (Col. Monografies Contrapunt, 5), 142 pp.

La publicació d'un llibre sempre ha estat una notícia important. Més encara, quan l'objecte d'estudi, en aquest cas la població, té com a àmbit de recerca la nostra comarca. Iniciatives com aquesta són d'agrair, doncs poques vegades es dóna la convergència suficient entre la creació científica per un costat i la tan necessària i desitjada edició per l'altre. La bona tasca feta pel Museu de Granollers, a través dels components de la seva Àrea de Geografia junt amb la decidida voluntat divulgadora del grup Contrapunt de la Garriga han estat els artífexs d'aquest bon encert.

Aquest llibre és el resultat d'una exposició que amb el mateix títol es va fer el mes de febrer de 1988. Fruit d'aquell treball es publicà, en el seu moment, un ampli catàleg i un parell d'articles, un a Plaça Gran i l'altre a la revista Contrapunt. Més recentment, coincidint amb la seva presentació pública, una nova exposició, ara a Canovelles, analitza els trets més característics de la seva població. Per tant, tot i les pròpies limitacions únicament condicionades per l'espai de l'edició es tracta d'una obra

força meditada i amb moltes hores de dedicació al darrera.

El contingut s'estructura en tres parts. En primer lloc es presenten les grans etapes de l'evolució històrica des de les primeres referències documentals medievals fins a la dècada dels anys vuitanta. Molt breument, s'exposen les principals aportacions que s'han fet sobre el tema a partir de la bibliografia, molt escassa encara, d'àmbit local. A continuació es fa un estudi de les principals característiques demogràfiques actuals a nivell municipal a partir d'una anàlisi estructural d'acord amb les dades que s'obtenen de l'explotació del PMH de 1986. Clou el llibre una introducció a l'estudi del poblament. Es classifiquen els municipis en funció de la seva morfologia adoptada a partir de la qual, es presenta una tipologia força suggestiva i atraient. I, per acabar, s'explica quin ha estat el poblament en els últims deu anys i tot just s'apunta un esbós del que seria la jerarquia urbana actual a la comarca.

Tots som conscients que no és gens fàcil fer entenedor al gran públic tot allò que conforma i configura la ciència demogràfica moderna, per la pròpia naturalesa objecte d'estudi com per les tècniques estadístiques que s'hi apliquen cada vegada més sofisticades. Massa sovint hom persegueix la comprensió d'un argument clar, prosaïc en la seva argumentació i definitiu en les conclusions. Per això és tot un mèrit haver pogut plasmar en un llibre el resultat d'una investigació d'aquest tipus, que combina el text amb un tractament gràfic abundant i generós. Tot un mèrit haver contribuït a la difusió de la realitat més immediata del nostre entorn, tenint en compte la poca atenció editorial que tradicionalment s'hi ha esmerçat. La nostra no és pas una de les comarques que destaqui pel nombre de monografies publicades i, les poques que hi ha, tret d'algunes excepcions, ja han esdevingut clàssiques i reclamen ésser superades.

Aquest doncs, és un llibre que s'ha de comprar, tan útil per a l'estudiós com pel lector interessat sense oblidar el gran favor que pot fer a les escoles com a eina de treball o consulta. També, perquè serveixi d'esperó a la tasca editorial endegada pel grup Contrapunt, que amb aquesta ja en són cinc les monografies publicades. I, finalment, perquè no deixa de ser un estímul per a tots els qui es dediquen a la recerca, en aquest cas, l'Àrea de Geografia del Museu de Granollers. Des d'aquí la meua millor enhorabona al seus autors.

Josep Homs i Corominas
Geògraf